

EPAM BÜLTENİ

İstinye Üniversitesi Ekonomi ve Politika Araştırmaları Merkezi

Güncel Gelişmeler ve 2025 Yılı Ekonomik Beklentileri

Doç. Dr. Ayfer Ustabaş

2025 yılının bu ilk EPAM bültenine hoş geldiniz. Bültenimizin bu bölümünü, 2025 yılı ile ilgili ekonomik beklentilere ayırdık. Bu amaçla, EPAM olarak 13 Ocak 2025'te Prof. Dr. Asaf Savaş Akat ve Murat Sağman'ın konuşmacı olduğu «2025'de Ekonomi ve Piyasalarda Beklentiler» konulu toplantıya katıldık. Toplantıda Prof. Dr. Asaf Savaş Akat'ın konuşmasından derlenen önemli başlıklar aşağıdaki gibidir:

- 1) Trump'ın tekrar yönetime gelmesiyle korumacılık eğiliminin artması bekleniyor.
- 2) Mali piyasalar: Riskli piyasalardan para çıkacaktır.
- 3) 2025'te enflasyonda düşüş bekleniyor. Büyüme tahmini, pozitif ama düşük. Dış açığın büyüme ihtimali var.
- 4) Emek piyasasının dikkatle izlenmesi gerekiyor. Murat Sağman'ın belirttiği ana başlıklar ise aşağıdaki gibidir:
 - 1) Avrupa'da belirsizlik ve Çin'de konut krizi beklentisi var.
 - 2) Yılın ilk yarısında faiz getirisi düşünülebilir, Mart Nisan sonrası sepetteki döviz oranı artırılabilir.
 - 3) TL için yüzde 20 değer kaybı bekleniyor.
 - 4) Faizin yüzde 32,5'a inmesi bekleniyor. Enflasyon beklentisi yüzde 30 iken ortalama faiz getirisinin yüzde 35-40 civarında olması bekleniyor.
 - 5) Altın mutedil olumlu 3000-3200 civarında. Trump ABD'nin başında olduğu sürece sepette bir miktar altın olmalı.

Yapı Kredi bankasının piyasalara genel bakış bültenine göre 21 Ocak 2025 tarihli ekonomik tahminleri aşağıdaki gibidir:

20 Ocak 2025'te ABD'nin 47. Başkanı seçilen Donald Trump, 4 yıl aradan sonra yeniden görevine başladı. Görev başlaması ve yaptığı açıklamalar ile piyasada dalgalı bir seyir oluştu. Açıklamalarında tarifelerin uygulanacağından bahseden Trump, tarife adımları ve kapsamı hakkında bilgi vermedi. Cumhuriyetçilerin ajandasında tarifeler ve göçmenler konusunda ilk dönemlerde alınacak kararlar ön planda olacak. Gümrük tarifeleri noktasında enflasyonist etkilerin gözetilerek kademeli bir şekilde yürürlüğe gireceğini düşünüyoruz. Bu durumda dolar talebinde azalma görebiliriz. Trump'ın atacağı ilk adımların büyüklüğü ve derecesi, ABD ekonomisinin ısınmasına ve enflasyon riskinin artmasına yol açabilir. Bu noktada Trump-Powell ilişkisi, FED-piyasalar ilişkisi sıcak konular olabilir. Özetle, Trump icraata başlayacak, piyasalar ise Trump'a dair beklentilerini netleştirecek ve realize etmeye başlayacak. ABD öncü gösterge, mortgage başvuruları, Michigan tüketici güveni dikkat çekenler. 24 Ocak'ta BOJ faiz kararını açıklayacak, 25 baz puan artış yapması bekleniyor. Hafta ABD, AB, Almanya, İngiltere, Japonya imalat ve hizmet PMI verileri ile tamamlanacak. Yatırımcılar daha çok Trump fiyatlaması yapabilir.

EPAM BÜLTENİ

İstinye Üniversitesi Ekonomi ve Politika Araştırmaları Merkezi

Türkiye açısından ise, kritik haftadayız. 23 Ocak'ta günü TCMB faiz kararı, 24 Ocak'ta Moody's gözden geçirme sonucu açıklanacak. TCMB'nin 250 baz puan faiz indirimi yapması bekleniyor. Bunun için alan bulunuyor. Politika faizi yılın ilk toplantısında %45 seviyesine inebilir. Geriye 7 toplantı kalıyor ve yıl sonunda politika faizinin yüzde 30 civarına inmesi bekleniyor. Geriye dönük endeksleme kapsamındaki kalemlerin hizmet enflasyonunun yüksek seviyelerde kalmasına, bir katılık gözlenmesine neden olmuştur. Son açıklanan enflasyon verisinin detaylarında kira enflasyonunun düşüş eğiliminde olması, hizmet enflasyonunda görülen katığın çözülmesine destek verirken, TCMB için faiz indirim alanı oluşmasına katkı sağladığını düşünüyoruz.

Hazine 6 ay vadeli bono ihalesinde 68,52 milyar TL teklife karşılık 28 milyar TL satış yaptı. İhale faizi 43,97% oldu. Hazine 21 Ocak'ta 3 yıl vadeli (TÜFE) ve 6 yıl vadeli (değişken) tahvilleri ihraç edecek. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) kur korumalı mevduatlarda açılış ve yenileme sürelerini kısalttı. TCMB, döviz ve altın dönüşümlü kur korumalı mevduat ve katılma hesaplarında 6 ve 12 ay vadeli hesap açma, yenileme işlemlerinin 20 Ocak 2025 tarihi itibarıyla sonlandırılmasına karar verildiğini duyurdu.

IMF Dünya Ekonomik Görünümü Raporu-Ekim 2024

2025 yılında Küresel ekonomik büyümenin istikrarlı ancak düşük seviyede (% 3,2 oranında) gerçekleşmesi bekleniyor. Ancak, Nisan 2024'ten bu yana ABD için tahminlerde yapılan yükseltmeler, diğer gelişmiş ekonomileri, özellikle de Avrupa ülkeleri için yapılan düşüşleri telafi etti. Benzer şekilde, gelişmekte olan pazarlarda ve gelişmekte olan ekonomilerde, emtia (özellikle petrol) üretiminde ve nakliyesinde yaşanan aksamalar, ve olumsuz hava olayları, Orta Doğu ve Orta Asya ile Sahra Altı Afrika için görünümde aşağı yönlü revizyonlara yol açtı. Aşağı yönlü revizyonlar, Çin ve Hindistan'daki önemli kamu yatırımlarının sonucunda gelişmekte olan Asya (yapay zekaya yapılan önemli yatırımların yanı sıra, yarı iletkenler ve elektronik cihazlara olan talebin artması ile desteklenen büyüme) için tahminlerde yapılan yükseltmelerle telafi edildi.

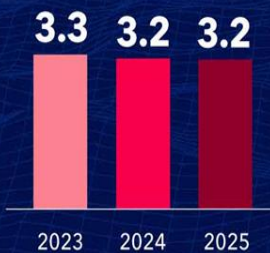
Küresel enflasyondaki düşüş devam ederken, hizmet fiyat enflasyonu birçok bölgede yüksek kalmaya devam ediyor ve bu da sektörel dinamikleri anlama ve para politikasını buna göre ayarlamamanın önemine işaret ediyor. Aynı zamanda, özellikle gelişmekte olan ülkelerde orta vadeli büyüme beklentilerini yükseltmek için yapısal reformlara devam edilmesi gerekmektedir. Dünya düşük büyüme, demografik değişimler ve yeşil ve teknolojik geçişlerle ilgili zorluklarla boğuşurken yapısal reformlara acilen ihtiyaç duyulmaktadır. Reform ihtiyacı konusunda farkındalık yaratan ve politikaların nasıl işlediğiyle ilgili yanlış algıları düzelterken bilgi stratejileri desteği artırabilir. Etkili stratejiler, paydaşlar ve kamuoyu arasında güveni ve iki yönlü diyalogu teşvik eden güçlü kurumsal çerçevelerle desteklenmelidir. Politika yapma araç setlerinin vatandaşların görüşlerini de kapsayacak şekilde genişletilmesi, daha fazla sosyal kabul ve reformların başarılı bir şekilde uygulanmasına yol açabilir.

WORLD ECONOMIC OUTLOOK OCTOBER 2024

GROWTH PROJECTIONS

(REAL GDP GROWTH, PERCENT CHANGE)

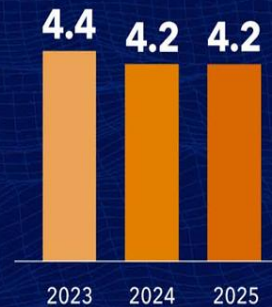
GLOBAL ECONOMY

ADVANCED ECONOMIES

EMERGING MARKET & DEVELOPING ECONOMIES

INTERNATIONAL MONETARY FUND

WORLD ECONOMIC OUTLOOK OCTOBER 2024

GROWTH PROJECTIONS BY REGION

(REAL GDP GROWTH, PERCENT CHANGE)

IMF.org #WEO

Source: IMF, *World Economic Outlook*, October 2024.

Note: Order of bars for each group indicates (left to right): 2023, 2024 projections, and 2025 projections.